

TRƯỜNG THCS VINH THẠNH TRUNG
TỔ: TOÁN - TIN

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ (tháng 10/ 2024)

HOẠT ĐỘNG THỰC HÀNH VÀ TRẢI NGHIỆM:
DÙNG VẬT LIỆU TÁI CHẾ GẤP HỘP QUÀ TẶNG

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

- Hình học có vai trò rất quan trọng trong xã hội hiện đại, cũng như trong xây dựng, trang trí. Hằng ngày, ta nhìn thấy các hình đủ các kiểu từ cuộc sống, công việc hàng ngày giúp chúng ta hiểu và vận dụng vào cuộc sống một cách có hiệu quả.

- Trong chương này, học sinh học được các loại hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp từ định nghĩa, tính chất và cách nhận dạng, cách tính diện tích, thể tích..... Vận dụng các kiến thức và kỹ năng để giải quyết một số vấn đề thực tiễn: Vận dụng được kiến thức về hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp đều để gấp được các hộp hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp tam giác đều và hình chóp hình hộp đều bằng các tấm bìa tái chế. Thực hành tích hợp nội dung môn ba mạch Toán học với các môn Khoa học tự nhiên và Khoa học xã hội. Thực hành giáo dục STEM trong trải nghiệm Toán: Vận dụng được kiến thức hình khối trực quan vào thực tiễn làm sản phẩm STEM.

- Học sinh thực hiện được cách vẽ, cách tính diện tích xung quanh, diện tích các mặt, thể tích các hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp đã học, nhận biết và làm các đồ vật từ các vật liệu tái chế có dạng các hình hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp.

- Hoạt động thực hành và trải nghiệm là một bộ phận của chương trình giáo dục phổ thông mới. Hoạt động trải nghiệm sáng tạo làm cho nội dung giáo dục không bị bó hẹp trong sách vở, mà gắn liền với thực tiễn đời sống xã hội, là con đường gắn lý thuyết với thực tiễn. Trong học kì I năm 2024-2025, Tổ Toán – Tin trường THCS Vĩnh Thạnh Trung đã thực hiện chuyên đề “Hoạt động thực hành và trải nghiệm: DÙNG VẬT LIỆU TÁI CHẾ GẤP HỘP QUÀ TẶNG

II. NỘI DUNG

- Thực hiện nhiệm vụ năm học 2024-2025 và kế hoạch chuyên môn của tổ, nhóm Toán khối 8, Tổ Toán – Tin trường THCS Vĩnh Thạnh Trung nói chung cùng với cô Nguyễn Thị Thùy Linh và học sinh lớp 8A4,5,8 nói riêng đã có một tiết học trải nghiệm vô cùng sôi nổi, hiệu quả. Các em đã dựa trên sự tổng hợp kiến thức và nhóm kỹ năng khác nhau để trải nghiệm thực tiễn thành những phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và một số năng lực thành phần đặc thù của hoạt động này: năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động. Bằng hoạt động trải nghiệm của bản thân, mỗi học sinh vừa là người tham gia, vừa là người thiết kế và tổ chức các hoạt động cho chính mình. Học sinh cũng bắt đầu xác định được năng lực, sở trường, năng lực tự chủ và

tự học trong tìm tòi khám phá, năng lực giao tiếp và hợp tác trong trình bày, thảo luận và làm việc nhóm; năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo trong thực hành, vận dụng tư duy và lập luận toán học, mô hình hóa toán học, sử dụng công cụ, phương tiện học toán, giải quyết vấn đề, giao tiếp toán học. Từ đó giúp học sinh có ý thức học tập, ý thức tìm tòi, khám phá và sáng tạo, có ý thức làm việc nhóm; chăm chỉ tích cực xây dựng bài, có trách nhiệm, chủ động chiếm lĩnh kiến thức theo sự hướng dẫn của GV; hình thành tư duy logic, lập luận chặt chẽ, và linh hoạt trong quá trình suy nghĩ; biết tích hợp toán học và cuộc sống.....Trong đó HÌNH HỌC có vai trò ngày càng quan trọng trong xã hội hiện đại. Đặc biệt là trong xây dựng và trang trí ...

A. MỤC TIÊU: Vận dụng các kiến thức đã học về hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp để làm ra các sản phẩm đẹp mắt, vừa giúp trang trí góc học tập vừa giúp hỗ trợ ôn tập Toán.

B. CHUẨN BỊ: Bút viết lông, dụng cụ học tập thông thường; giấy bìa màu, chì màu, keo dán, kéo, compa...giấy trắng có kẻ ô li, bút chì, màu sáp, thước;

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

Tổ chức thực hiện: Hoạt động theo nhóm

+ Mỗi học sinh dùng bút chì và thước vẽ hình mẫu hoa văn theo hình dáng, kích thước mà mỗi nhóm đã chọn.

+ Giao nhiệm vụ học tập: Tìm trong mẫu hoa văn các hình ứng với các loại hình hộp đã học: Tam giác, Hình thang cân, hình bình hành, hình thoi, hình chữ nhật, hình vuông, ...

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

+ Tô các màu khác nhau cho các loại hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp khác nhau.

+ Ghi chú tên nhóm, các thành viên, loại hình hộp trên 1 mặt hình hộp của mỗi nhóm.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

Đại diện nhóm trình bày sản phẩm.

Bước 4: Kết luận, nhận định

GV nhận xét, sửa sai nếu có.

- Dưới đây là một số hình ảnh của các em.

Hoạt động 1: Khởi động bằng cách trả lời 1 số câu hỏi bằng phần mềm Master-Elearning.

- GV cho HS ôn lại kiến thức cũ thông qua phiếu trắc nghiệm:

Câu 1: Hình chóp hình hộp đều có mặt bên là hình gì?

- A. Tam giác cân.   B. Tam giác đều.
C. Tam giác vuông.   D. Tam giác vuông cân.

Câu 2: Hình chóp hình hộp đều có tất cả bao nhiêu mặt?

- A. 3   B. 4   **C. 5**   D. 6

Câu 3. Chọn khẳng định sai: Cho hình chóp hình hộp đều. Khi đó:

- A. Đáy là hình vuông.   B. Có 4 mặt bên.
C. Có tất cả 8 cạnh.   **D. Số mặt của hình chóp là 4.**

Câu 4. Một hình chóp hình hộp đều có chiều cao 35 cm, cạnh đáy 24 cm.. Tính độ dài trung đoạn

- A. **37 cm.**   B. 73 cm.   C. 27 cm.   D. 57 cm.

Câu 5. Chân đường cao của hình chóp tam giác đều là :

- A. Trọng tâm tam giác.   B. Trục tâm tam giác.
C. Giao của ba đường phân giác.   **D. Cả A, B, C đều đúng.**

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ: HS suy nghĩ, trao đổi trả lời câu hỏi của GV.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- HS giơ tay, trả lời câu hỏi .
- GV mời một vài HS phát biểu, cho ý kiến.

Bước 4: Kết luận, nhận định: GV nhận xét, đánh giá câu trả lời của HS, trên cơ sở đó dẫn dắt, kết nối HS vào bài thực hành.

⇒ **HOẠT ĐỘNG 1: DÙNG VẬT LIỆU TÁI CHẾ GẤP HỘP QUÀ TẶNG.**

C. HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Hoạt động 1: Hướng dẫn cách làm

a) Mục tiêu:

- HS nhớ lại kiến thức đã học liên quan đến hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp tam giác đều, hình chóp hình hộp đều (mặt đáy, mặt bên, cạnh bên, cạnh đáy,...)

- Vận dụng kiến thức về hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp tam giác đều, hình chóp hình hộp đều để vẽ, cắt, gấp và xếp hình..

- Phát triển năng lực sáng tạo cho HS (tô màu trang trí các mặt của khối)

b) Nội dung:

HS thực hiện lần lượt các yêu cầu của GV để khám phá và ghi nhớ kiến thức.

c) Sản phẩm:

- HS ghi nhớ các kiến thức cũ về đặc điểm của hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp tam giác đều, hình chóp hình hộp đều.

D. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP – VẬN DỤNG

a) Mục tiêu: Học sinh luyện tập vận dụng kiến thức về hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp tam giác đều, hình chóp hình hộp đều để vẽ, cắt, gấp và xếp hình.

b) Nội dung:

- GV trình bày cụ thể nội dung nhiệm vụ được giao cho HS

- HS đọc/nghe/nhìn/làm thực hiện hoạt động theo nhóm hoàn thành các nhiệm vụ GV phân công.

c) Sản phẩm học tập:

- Sản phẩm hộp quà tặng hình hộp, hình lăng trụ, hình chóp tam giác đều và hình chóp hình hộp đều (bằng các tấm bìa tái chế)

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV tổ chức hoạt động nhóm: GV chia lớp thành 6 nhóm tương ứng với 6 tổ: Mỗi tổ chọn 1 trong 6 mẫu để thực hiện: hình lập phương, hình hộp chữ nhật, chóp tam giác đều, chóp tứ giác đều, lăng trụ đứng tam giác, lăng trụ đứng tứ giác có chiều cao 20 đến 30 cm.

+ Yêu cầu các thành viên trong nhóm, mỗi thành viên đều phải phụ trách 1 nhiệm vụ của nhóm để làm hoàn thành sản phẩm của nhóm mình.

+ Các thành viên trong nhóm trao đổi, thảo luận đề xuất các biện pháp để các bạn có thể gấp chính xác nhằm giúp sản phẩm và đúng vừa đẹp.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- HS thực hiện hoạt động (đọc, nghe, nhìn, làm) theo yêu cầu và chỉ dẫn của GV; dự kiến các mức độ cần phải hoàn thành nhiệm vụ theo yêu cầu.

- GV dự kiến những khó khăn mà HS có thể gặp phải kèm theo biện pháp hỗ trợ

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- Đại diện các nhóm lần lượt lên báo cáo, thuyết trình trước lớp với sản phẩm kèm theo.

- GV tổ chức, điều hành (GV yêu cầu HS chọn một 1 vài sản phẩm trong nhóm trình bày, báo cáo theo giải pháp sư phạm của GV).

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV phân tích cụ thể về sản phẩm học tập mà HS phải hoàn thành theo yêu cầu (làm căn cứ để nhận xét, đánh giá các mức độ hoàn thành của HS trên thực tế tổ chức dạy học).

- Làm rõ những nội dung/ yêu cầu về kiến thức, kĩ năng để HS ghi nhận, thực hiện.

- GV phân tích, đánh giá sản phẩm dựa theo bảng tiêu chí:

Mức độ	Nội dung hoàn thành
Tốt	- Vẽ, cắt, gấp, xếp và dán nhanh gọn, chính xác. - Tạo lập được hình dạng hộp quà theo đúng hình dạng, kích thước đã chọn. - Tô màu, trang trí các mặt đẹp, hài hoà.
Đạt	- Thực hiện được việc vẽ, cắt, gấp, xếp và dán - Tạo lập được hình dạng hộp quà theo đúng hình dạng, kích thước đã chọn. - Có tô màu và trang trí
Chưa đạt	- Thiếu một trong các nội dung của mức độ Đạt

Hoạt động 3: Thuyết trình các sản phẩm của nhóm

III. KẾT LUẬN

- Việc tổ chức lồng ghép hoạt động trải nghiệm sáng tạo vào trong tiết dạy cũng là một biện pháp mà giúp học sinh có cơ hội nghiên cứu, tìm ra giải pháp mới, sáng tạo những cái mới trên cơ sở cái đã cho. Một vấn đề quan trọng nữa là trong thực tế dạy Toán, các giáo viên sẽ thường xuyên rèn luyện cho học sinh thực hiện những ứng dụng của Toán học vào thực tiễn, quan tâm đến việc tạo cơ hội cho học sinh được trải nghiệm.

- Giúp cho học sinh có thái độ làm việc nhóm tốt, đoàn kết và giúp đỡ các bạn trong học tập.

- HS biết vẽ hình, nắm được định nghĩa, tính chất và dấu hiệu nhận biết các loại hình hộp đã học.

- HS sơ lược biết được ứng dụng của các loại hình hộp đã học.

- HS thực hiện tốt việc sắp xếp và phân phối màu cho hợp lý.
- Rèn luyện kỹ năng thực hành cho học sinh.
- Ngoài ra thông qua các tiết thực hành giáo viên cũng rút kinh nghiệm cho học sinh các mặt hạn chế của các em như: các em chưa chính xác khi vẽ hình, dấu hiệu nhận biết của các hình đã học.
- Trên đây là báo cáo chuyên đề hoạt động thực hành và trải nghiệm “**DÙNG VẬT LIỆU TÁI CHẾ GẤP HỘP QUÀ TẶNG**” của nhóm toán khối 8 trường THCS Vĩnh Thạnh Trung.

Xin chân thành cảm ơn các Thầy, Cô!

Vĩnh Thạnh Trung, ngày 20 tháng 10 năm 2024

Người viết báo cáo

Nguyễn Thị Thùy Linh